

Ajánló sorok

A Kriza János Néprajzi Társaság, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Néprajz és Antropológia Intézete, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya, a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Néprajzi és Antropológiai Szakbizottsága 2008. október 18-án tartott tudományos értekezletet a kolozsvári néprajzoktatás indulásának 110. évfordulója alkalmából. Azóta megszakítás nélkül, évente újabb és újabb konferencia szervezésére került sor. A korábbi tizenegy rendezvény előadásait hét vaskos kötet tartalmazza, amelyek sorrendben az *Oktatás, kutatás, intézmények Kolozsvárt* (szerk. Czégényi Dóra – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc, 2010), *A néprajztudomány története. Intézmények, kutatók, kutatások* (szerk. György V. Imola – Keszeg Vilmos – Tekei Erika, 2012), *Néprajzi intézmények, kutatások, életpályák* (szerk. Keszeg Vilmos – Szász István Szilárd – Zsigmond Júlia, 2014), *Néprajzkutatók, kutatások, reprezentációk* (szerk. Bakos Áron – Keszeg Vilmos, 2015), *Hagyomány és örökség a romániai magyar néprajzkutatásban* (szerk. Keszeg Vilmos – Virginás-Tar Emese, 2016), *Néprajzkutatás Erdélyben: intézmények, kutatói életpályák, mentalitások* (szerk. Keszeg Vilmos – Szakál Anna – Virginás-Tar Emese, 2017), *Korszakok, életművek, események és eredmények az erdélyi néprajzkutatásban* (szerk. Keszeg Vilmos – Szakál Anna, 2018) címet viselik. Meggyőződésünk, hogy a konferenciák szervezése, a kötetek megjelentetése nem öncélú múltbafordulás. A „kutatás kutatása” inkább a múlt, a kutató-elődök tapasztalata kiaknázásának, hasznosításának tekinthető.

Kötetünkben 19 szerző tanulmányát szerkesztettük meg, amelyek a 2019. október 18-án tartott tizenkettedik tudomány-, kutatástörténeti konferencián hangzottak el.

Az *Életpályák, életművek, kutatói habitusok és kapcsolathálók* címmel a hét írást soroltunk. Pócs Éva a 19–20. század fordulóján élt Kozma Ferenc unitárius teológus és tanár, akadémikus szerteágazó közéleti tevékenységét, tudományos munkásságát, valamint hagyatékát mutatja be. Berki Tímea a román és a magyar társadalom és kultúra közötti mediálást vállalt kolozsvári professzor, Moldován Gergely szerepkörét, munkálkodásának ambivalens fogadtatását tárja fel. Filep Antal „a 20. szá-

zad első felében élt magyar etnográfusok egyik legjelesebb egyénisége”, Cs. Sebestyén Károly szakmai pályáját, terepmunkáit, Szegeden töltött munkás éveinek eredményeit foglalja össze. Málnási Levente Vámszer Géza 12 csíkszeredai évének gazdag és sokszínű eredményeit, a kutató hagyatékát mutatja be. Olosz Katalin pedig a sepsiszentgyörgyi tanárt, Albert Ernőt faggatja folklorisztikai érdeklődésének alakulásáról, a több évtizedes kutatómunkájáról. Ezt egészíti ki Albert Ernő emlékiratának egy fejezete. Doszlop Lídia ez alkalommal is a népi életforma művészi megjelenítéséről értekezik, ezúttal Kádár-Dombi Péter kisplasztikai alapján.

A *Kutatásszemléleti és -módszertani hagyományok* fejezet további jelentős tanulmányokat tartalmaz. Domokos Mariann forráskutató munkája a Grimm-mesék magyar nyelvű feldolgozásainak, közlésének és hatásának történetét vázolja. Mikos Éva Orbán Balázs útleíró munkájában olvasható több száz történeti, illetve helyi monda utóéletét követi nyomon. Tekei Erika tovább folytatja a szocializmus korabeli romániai magyar folklórgyűjtés eredményeinek összefoglalását, ezúttal a balladagyűjteményeket tekintve át. Balatonyi Judit a lakodalomkutatás 20. századi magyar hagyományait és módszereit összegzi. Nagy Janka Teodóra Nagy Olga gazdag életművének kiemelkedő darabját, *A törvény szorításában* című munkáját helyezi el a magyar jogi néprajz történetében.

Az *Intézménytörténetek* címmel ellátott fejezetben olvasható Keszeg Vilmos tanulmánya, amely arra keres választ, hogy az 1872–1919 közötti időszakban a kolozsvári magyar tudományegyetem tanárai milyen mértékben határozták meg román hallgatóik folklórszemléletét, ösztönözték őket a népköltészet gyűjtésére. Barabás László egy intézmény, a marosvásárhelyi Kántor–Tanítóképző Főiskola tanrendjének etnográfiai tartalmait, a hallgatók kutatásait mutatja be. Pál Emese pedig a Kriza János Szakkollégium történetét, a kolozsvári néprajzos képzéshez kötődő feladatvállalását vázolja.

A konferencia programjában sajátos színfoltot jelentettek azok az előadások, amelyeket *Az egyház és a népi kultúra viszonya a 18–19. században* fejezetben gyűjtöttünk össze. A csoportos kutatás koncepcióját, módszertanát és forrástípusait a kutatásvezető Bárh Dániel foglalja össze, ezt követően pedig három esetelemzés olvasható (Muntagné Tabajdi Zsuzsanna, Bednárík János, Szakál Anna).

Kötetünket örömmel és tisztelettel ajánljuk a tudós Zsigmond Győzőnek, 60. születésnapja alkalmával. Az ünnepelt 1992-től a Bukaresti Tudományegyetem hungarológiai tanszékének professzora, hosszú időn át tanszékvezetője. A magyar folklór, a helynevek kutatója. Életművének sajátos területe a nemzetközi kutatások irányába ágazó etnomikológia. Jelen szakmai egyesületek tisztelt tagja, a Kriza János Néprajzi Társaság munkatársa.

A szerkesztők

